

Література

1. Вільчковський Е. С. Система фізичного виховання молодших школярів для викладачів та студентів ВНЗ освіти / Е. С. Вільчковський, М. П. Козленко, С. Ф. Цвех. – К. ІЗМН, 1998. – 232 с.
2. Антонік В. І. Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізкультури. Навчальний посібник. / І. В. Антонік, І. П. Антонік, В. Є. Андріанов. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», Центр учбової літератури, 2009. – 336 с.
3. Вобрицка В. И. Анатомия, возрастная физиологии и школьная гигиена: Учеб.-метод, пособие / В. И. Вобрицкая. – М.: Професионал, 2004. – 80 с.
4. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. – 272 с.

УДК 37.143

ГАНЬКОВИЧ Я. О.

ТОВКАНЕЦЬ Г.В.

Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ПЕДАГОГА З ПОДОЛАННЯ НЕУСПІШНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Поняття шкільної неспішності та запобігання неспішності школярів - є однією із найбільш гострих та актуальних проблем сучасної школи, від якої чи не найбільш потерпає наше суспільство. Доволі часто доводиться спостерігати, як учні ще не закінчивши початкову школу, майже повністю втрачають справжній інтерес до навчання.

У психолого-педагогічній літературі [1; 2] під труднощами розуміються та вживаються два поняття, які тісно пов'язані між собою: відставання, і наслідок цього процесу – неспішність, яка характеризується поведінкою і результатами навчання, які не відповідають виховним і дидактичним вимогам школи. Це явище вкрай небажане і небезпечне з моральної, соціальної, економічної позицій. Педагогічно занедбані діти часто кидають школу, поповнюють групи ризику. Попередження неспішності передбачає своєчасне виявлення й усунення всіх її елементів.

Початкова школа – найвідповідальніший період в житті людини. Саме тут закладається те, що розвиватиметься і закріплюватиметься з віком. Тому особливо значущим на життєвому шляху будь-якої людини є вчитель початкових класів. Вирішення важливих завдань освіти дитини, становлення її особистості великою мірою залежить від професійної майстерності першого вчителя, його ерудиції, доброти, любові до дітей. Але до цих, вище перелічених завдань, варто ще додати роботу вчителя початкових класів з невстигаючими дітьми. Оскільки вона є дуже важливою та важкою складовою для становлення та розвитку особистості учня.

Із самого початку організації занять з неспішним учнем украй важливо завоювати його довіру, переконати в тому, що єдина мета занять – допомога в

навчанні, і таким чином пробудити в ньому віру у власні сили, бажання працювати якнайкраще. Ефективними напрямками роботи є такі види:

1. Розвивальна робота – традиційно зорієнтована передусім на пізнавальну емоційно-особистісну, соціальну сфери життя та самосвідомості дітей. Один із ефективних методів роботи з молодшими школярами, у яких є емоційні та поведінкові труднощі – казкотерапія. Заснована на казкотерапії програма допомагає психологам, педагогам і батькам вирішити емоційно-особистісні проблеми дитини – підвищену тривожність, занижену самооцінку, труднощі в спілкуванні. Заняття, засноване на казкотерапії для молодших школярів, може включати наступний алгоритм:

- Підбір казки, яка відповідає віку, характеру і статі дитини.
- Опис життя героя в казковому світі таким чином, щоб школяр дізнався схожість зі своїм життям, особистими переживаннями.
- Пошук героєм казки виходу з ситуації; демонстрація різних моделей поведінки.
- Спонування дитини зробити правильні висновки, усвідомити причини неправильної поведінки героя казки

2. Корекційна робота з молодшими школярами проводиться з метою вдосконалення психічних процесів, що забезпечують успішність навчальної діяльності. Корекційні заняття спрямовані на розвиток недостатньо сформованих сторін психічної діяльності дитини. На індивідуальних заняттях, крім психотехнічних вправ, активно застосовуються казкотерапія, арттерапія. Арт-терапія або «лікування мистецтвом» – досить новий, проте популярний засіб корекційної роботи. Мистецтво – це чудова можливість для учня «відкритися», поділитися своїми емоціями та страхами. Саме арт-терапія допоможе віднайти душевну гармонію. Для наймолодших підійде малювання пальчиковими фарбами, старшим сподобається аплікація та піскова терапія. Школярі зможуть займатися літературною чи музичною терапією, рукоділлям. Піскова терапія. Кілограм піску може змінити настрій дитини за лічені хвилини. Потрібно лише поставити перед дитиною невеликий піднос, присипаний піском, і нехай вона малює. Пісок також розвиватиме сенсорне сприйняття дитини, моторику рук та фантазію, дасть змогу відпочити, заспокоїтись, зніме стрес після насиченого дня. Театр як терапія. Молодші школярі, вивчаючи роль, розвивають пам'ять, уяву, мовленнєву складову. Вони вчиться вправно жестикулювати та рухатися. Важливим аспектом театральної терапії є комунікація: дитина вчиться спілкуватися з оточуючими, приймає їх.

Методи та прийоми занять з молодшими школярами, які відстають у навчанні повинні бути різноманітними й суто індивідуальними. Намагаючись підвищити рівень навчальних досягнень учнів, які не дуже, зацікавлені у навчанні, потрібно пам'ятати, що засоби впливу на них не завжди забезпечать очікувані результати.

Подоланню неспішності сприяють орієнтування педагогічного колективу на її профілактику, диференційований підхід до учнів, концентрування уваги на вдосконаленні методики викладання складних предметів, систематичне вивчення реальних навчальних можливостей учнів, ознайомлення вчителів з методикою подолання неспішності, єдність їх дій, забезпечення внутрішкільного контролю за станом роботи з неспішними учнями.

Важливим елементом в роботі з відстаючими в навчанні учнями є педагогічна підтримка, яка полягає у спільному з учнем визначенні його інтересів, цілей, можливостей і шляхів подолання перешкод, які заважають йому досягати позитивних результатів у навчанні.

Важливою умовою ефективної навчально-виховної роботи з подолання неспішності учнів молодшого шкільного віку є співробітництво школи і сім'ї, яке передбачає належний рівень педагогічної культури батьків. Саме цьому підпорядковані програми школи молодих батьків та педагогічної культури молодій сім'ї, які спираються на систему перевірених досвідом багатьох поколінь найважливіших сімейних цінностей.

Література

1. Кононко, О. Розвиваємо особистість учня: поради вчителів. / О. Кононко // Учитель початкової школи. – 2014. – № 3. – с. 5-8.
2. Котіна О. М. Про роботу з учнями, що мають прогалини в знаннях / О. М. Котіна // Мистецтво в школі. – 2013. – № 10. – С 32.

УДК 373.3:372.851

ГАРАПКО Л.І

ЛІБА О. М.

Мукачівський державний університет

НОВИЙ ПІДХІД ДО РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ НА РУХ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Задачі на рух є найскладнішими у курсі математики початкової школи. Поглиблене вивчення даного виду задач доцільно використовувати для розвитку творчих здібностей школярів. В основу кожного заняття покладено діяльнісний метод навчання, коли діти самостійно здобувають знання, будують «свою» математику, тому математичні поняття набувають для них особистої значущості і стають цікавими не своєю формою, а змістом, суттю [2, с.20].

Відповідно до Державного стандарту загальної початкової освіти, задачі на рух в одному напрямку було вилучено з часткового курсу математики, тому зосередимо увагу лише на методиці формування у молодших школярів умінь розв'язувати задачі на рух двох тіл у різних напрямках (назустріч або у протилежні сторони) — вони є найскладнішими для засвоєння учнями 4-го класу. Це актуалізує потребу створення такої системи навчальних задач та методики роботи над ними, за допомогою яких учень зрозумів би особливості способів розв'язування задач цього типу та набув вправності у їх реалізації.

Розв'язуванню задач на рух передують тривала робота з розв'язування простих задач на знаходження швидкості, часу чи відстані. Поняття швидкості вводять на основі життєвого досвіду дітей та безпосередніх практичних дій [1, с.172].

Зазначимо, що відповідно до напрямку руху тіл задачі на одночасний рух у різних напрямках поділяють на два види: задачі на одночасний рух назустріч та задачі на одночасний рух у протилежних напрямках [4, с.10].